

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

24.08.2016 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Стандарт

✓ Бизнесът бойкотира осигурителните прагове

Няма опасност от торпилиране на социалния диалог, смята министър Русинова.

Четири от национално представителните работодателски организации бойкотираха традиционното договаряне през август на минималните осигурителни доходи за следващата година. В отворено писмо те призоваха своите членове да откажат преговори на браншово ниво със синдикатите. Като основна причина те посочват липсата на консенсусен модел за определяне на минималната заплата в страната.

Осигурителните прагове бяха въведени през 2003 г. като мярка срещу масовото осигуряване на работещите на минимална заплата, независимо от заеманата длъжност. Според КРИБ, БСК, АИКБ и БТПП тази мярка вече е изиграла ролята си. Това, което най-много тревожи бизнеса, е разпоредбата в Кодекса на труда, според която министърът на труда може административно да налага увеличение на осигурителните прагове в секторите, в които не са водени преговори. "В годините след кризата от 2008 г. административното определяне на осигурителните прагове се разминава драстично с икономическото състояние в отделните сектори и предприятия", се казва в позицията на работодателските организации. Според тях налагането на по-високи прагове от държавата увеличава сивия сектор и ограничава заетостта в отделни браншове и райони в страната. КРИБ, БСК, АИКБ и БТПП са недоволни от указанието новите осигурителни прагове да са съобразени с планираното увеличение на минималната заплата за 2017 г. от 420 на 460 лв. "Това не е съгласувано със социалните партньори, както изисква Кодексът на труда", посочват бизнесорганизациите. Няма опасност от торпилиране на социалния диалог, коментира в Исперих министърът на труда Зорница Русинова. "Нормално е да има противоречия, затова са предвидени разговори в тристранния съвет, в който социалното министерство помага на експертно ниво бизнесът и синдикатите да постигнат съгласие", посочи Русинова. Тя призна, че има "колосални промени в индустриалните отношения и че са налице сериозни диспропорции в пазара на труда". "В социалното министерство си даваме сметка за тази динамика и адаптираме политиките си. Израз на това са мерките за насърчаване на мобилността на работещите", каза Русинова.

Дарик радио

✓ Остър глад за кадри със средно и висше техническо образование

Необходима е държавна политика за подкрепа на професионалното образование в България. Има изключителен глад на кадри със средно, техническо образование, каза в интервю за Дарик членът на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България и директор на "Торготерм" Бойко Недялков.

"Трябва да се увеличи приема в техническите специалности, но анкета преди време сред кюстендилските гимназисти показва, че тези специалности не са желани. Те искат усилия, като учене. Възприемат се като непрестижни, а е тъкмо обратното. IT сектора участва навсякъде в управлението на техниката, в проектирането, софтуер-ок!, но без хардуер не става", коментира инж. Недялков.

Давайки пример с "Торготерм", той отбеляза нуждата от кадри със средно техническо образование, от заварчици на ламарина, например.

Бойко Недялков критикува и държавната политика за висшето техническо образование. "Имаме безкрайно много ВУЗ-ния в страната, но техническите университети не разполагат с актуално оборудване, машини, като един лазер за рязане на елементи от нашите във фирмата, за да подготвят студентите. Няма достатъчно, технически грамотни преподаватели. Трябва държавна политика за подготовка на кадри, за даване на стипендии", коментира членът на УС на АИКБ и директор на "Торготерм" Бойко Недялков. Той допълни, че е необходима цялостна концепция за техническото образование в България.

"Икономика без производство няма. Производителността на труда ни е много по-ниска от европейски държави в Западна Европа. Намалява компетентността на всички служители и се конкурираме по глупост", заключи Бойко Недялков пред Дарик-Кюстендил.

Economy.bg

✓ Бизнесът изпитва глад за специалисти със средно техническо образование

Необходима е държавна политика за професионалното образование, заяви Бойко Недялков, член на УС на АИКБ.

Има "изключителен глад" за специалисти със средно техническо образование у нас. Необходима е държавна политика за подкрепа на професионалното образование в страната, обяснява Бойко Недялков, член на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) и директор на "Торготерм", в интервю за "Дарик".

Според него трябва да се увеличи приема в техническите специалности, но анкета на АИКБ е показала, че според младите тези специалности не са желани. Сред причините, според Недялков, е фактът, че при техническите специалности се изискват повече усилия като учене. Освен това младите смятат, че те не са престижни, а е "тъкмо обратното", казва той.

ИТ секторът участва навсякъде - в управлението на техниката, в проектирането. Софтуерът е необходим, но без хардуер "не става", обяснява още Недялков.

Той разкритикува образователната система, като заяви, че в техническите университети няма актуално оборудване за обучаване на студентите, както и достатъчно технически грамотни преподаватели. Според него е необходима държавна политика и цялостна концепция за подготовка на кадри и отпускане на стипендии.

Производителността на труда у нас е много по-ниска от тази в Западна Европа, а компетентността на всички служители намалява, отбеляза още Недялков.

[Инфосток](#)

✓ Глад за кадри със средно и висше техническо образование

Необходима е държавна политика за подкрепа на професионалното образование в България. Има изключителен глад за кадри със средно и висше техническо образование, каза в интервю за Дарик радио членът на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България и директор на "Торготерм" Бойко Недялков.

Той препоръчва да се увеличи приемът в техническите специалности, но анкета преди време сред кюстендилските гимназисти е показала, че тези специалности не са желани. "Те искат усилия, като учене. Възприемат се като непрестижни, а е тъкмо обратното. ИТ секторът участва навсякъде в управлението на техниката, в проектирането, софтуер - ок, но без хардуер не става", коментира инж. Недялков.

Той дава пример с ръководеното от него "Торготерм", което има нуждата от кадри със средно техническо образование, от заварчици на ламарина, например.

Бойко Недялков критикува и държавната политика за висшето техническо образование: "Имаме безкрайно много ВУЗ-ове в страната, но техническите университети не разполагат с актуално оборудване, машини, като един лазер за рязане на елементи от нашите във фирмата, за да подготвят студентите. Няма достатъчно, технически грамотни преподаватели. Трябва държавна политика за подготовка на кадри, за даване на стипендии."

Членът на УС на АИКБ и директор на "Торготерм" допълни, че е необходима цялостна концепция за техническото образование в България.

"Икономика без производство няма. Производителността на труда ни е много по-ниска от европейски държави в Западна Европа. Намалява компетентността на всички служители и се конкурираме по глупост", каза в заключение Бойко Недялков пред Дарик радио в Кюстендил.

[Banks.dir.bg](#)

✓ Глад за кадри със средно и висше техническо образование

Необходима е държавна политика за подкрепа на професионалното образование в България. Има изключителен глад за кадри със средно и висше техническо образование, каза в интервю за Дарик радио членът на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България и директор на Торготерм Бойко Недялков.

[Новини дир.бг](#)

✓ Глад за кадри със средно и висше техническо образование

Необходима е държавна политика за подкрепа на професионалното образование в България. Има изключителен глад за кадри със средно и висше техническо образование, каза в интервю за Дарик радио членът на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България и директор на Торготерм Бойко Недялков.

✓ Остър глад за кадри със средно и висше техническо образование

Необходима е държавна политика за подкрепа на професионалното образование в България. Има изключителен глад на кадри със средно, техническо образование, каза в интервю за Дарик членът на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България и директор на "Торготерм" Бойко Недялков. "Трябва да се увеличи приема в техническите специалности, но анкета преди време сред кюстендилските гимназисти показа, че тези специалности не са желани. Те искат усилия, като учене. Възприемат се като непрестижни, а е тъкмо обратното. ИТ сектора участва навсякъде в управлението на техниката, в проектирането, софтуер - ок, но без хардуер не става", коментира инж. Недялков. Давайки пример с "Торготерм", той отбеляза нуждата от кадри със средно техническо образование, от заварчици на ламарина, например. Бойко Недялков критикува и държавната политика за висшето техническо образование. "Имаме безкрайно много ВУЗ-ове в страната, но техническите университети не разполагат с актуално оборудване, машини, като един лазер за рязане на елементи от нашите във фирмата, за да подготвят студентите. Няма достатъчно, технически грамотни преподаватели. Трябва държавна политика за подготовка на кадри, за даване на стипендии", коментира членът на УС на АИКБ и директор на "Торготерм". Той допълни, че е необходима цялостна концепция за техническото образование в

България."Икономика без производство няма. Производителността на труда ни е много по-ниска от европейски държави в Западна Европа. Намалява компетентността на всички служители и се конкурираме по глупост", заключи Бойко Недялков пред Дарик-Кюстендил.

[Финанси България](#)

✓ Има глад за кадри с техническо образование

Необходима е държавна политика за подкрепа на професионалното образование в България. Има изключителен глад за кадри със средно и висше техническо образование, каза в интервю за Дарик радио членът на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България и директор на "Торготерм" Бойко Недялков.

Той препоръчва да се увеличи приемът в техническите специалности, но анкета преди време сред кюстендилските гимназисти е показала, че тези специалности не са желани. "Те искат усилия, като учене. Възприемат се като непрестижни, а е тъкмо обратното. IT секторът участва навсякъде в управлението на техниката, в проектирането, софтуер – ок, но без хардуер не става", коментира инж. Недялков.

Той дава пример с ръководеното от него "Торготерм", което има нуждата от кадри със средно техническо образование, от заварчици на ламарина, например.

Бойко Недялков критикува и държавната политика за висшето техническо образование: "Имаме безкрайно много ВУЗ-ове в страната, но техническите университети не разполагат с актуално оборудване, машини, като един лазер за рязане на елементи от нашите във фирмата, за да подготвят студентите. Няма достатъчно, технически грамотни преподаватели. Трябва държавна политика за подготовка на кадри, за даване на стипендии."

Членът на УС на АИКБ и директор на "Торготерм" допълни, че е необходима цялостна концепция за техническото образование в България, информира infostock.bg.

"Икономика без производство няма. Производителността на труда ни е много по-ниска от европейски държави в Западна Европа. Намалява компетентността на всички служители и се конкурираме по глупост", каза в заключение Бойко Недялков пред Дарик радио в Кюстендил.

[Експерт БГ](#)

✓ България има остра нужда от кадри с техническо образование

Необходима е държавна политика за подкрепа на професионалното образование в България. Има изключителен глад за кадри със средно техническо образование, заяви членът на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България Бойко Недялков пред "Дарик".

"Трябва да се увеличи приема в техническите специалности, но анкета преди време сред кюстендилските гимназисти показва, че тези специалности не са желани. Те искат усилия, като учене. Възприемат се като непрестижни, а е тъкмо обратното. IT сектора участва навсякъде в управлението на техниката, в проектирането, софтуер - ок, но без хардуер не става", коментира инж. Недялков.

Бойко Недялков критикува и държавната политика за висшето техническо образование.

"Имаме безкрайно много ВУЗ-ове в страната, но техническите университети не разполагат с актуално оборудване, машини, като един лазер за рязане на елементи от нашите във фирмата, за да подготвят студентите. Няма достатъчно, технически грамотни преподаватели. Трябва държавна политика за подготовка на кадри, за даване на стипендии", коментира Недялков. Той допълни, че е необходима цялостна концепция за техническото образование в България.

"Икономика без производство няма. Производителността на труда ни е много по-ниска от европейски държави в Западна Европа. Намалява компетентността на всички служители и се конкурираме по глупост", заключи той.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Телевизия Блумбърг](#)

✓ Увеличават ли се чуждите инвестиции в България?

Стамен Янев, изпълнителен директор на БАИ, в Бизнес старт.

Последните данни за чуждестранните инвестиции в България показват, че през първото полугодие на тази година е отчетен ръст от 102 млн. евро в сравнение със същия период на миналата година, когато инвестициите намаляват със 6,5 млн. евро. Това каза изпълнителният директор на Българската агенция за инвестиции (БАИ) Стамен Янев в предаването "Бизнес старт" с Иван Нончев по Bloomberg TV Bulgaria.

По думите му се наблюдава ръст на инвеститорския интерес. Янев отбеляза, че докато през цялата 2015 година БАИ е сертифицирала 12 инвеститорски проекта, този брой е достигнат само за първата половина на 2016. Изпълнителният директор на БАИ е позитивно настроен спрямо постигането на заложените цели на агенцията, а именно реализирането на два пъти повече сертифицирани проекти и 20% ръст на чуждестранните инвестиции.

Според Янев търговията дава възможност за обединение на страните от Балканския полуостров за привличане на чуждестранни инвестиции. Той отбеляза, че през тази седмица БАИ съвместно с Центъра за развитие на селското стопанство по инициатива "16+1" ще бъде участник в откриването на павилион за електронна търговия на територията на Пристанище Бургас, около който да се установи регионален хъб за търговия на китайски стоки. Наблюдава се също така

тенденция за изнасяне на производства към други региони на България, каза още той, като обясни, че затова спомага изградената публична инфраструктура.

Черно море

✓ Въртешното потребление няма да е двигател на икономиката тази година, твърди икономист

Не се създават условия за бизнеса, така че да привлече нови инвеститори, смята Мика Зайкова.

Въртешното потребление няма да бъде основен двигател на икономическия растеж в България през тази година. Това каза икономическият експерт Мика Зайкова в предаването Клуб Investor по Bloomberg TV Bulgaria.

Тя се мотивира, като посочи, че повече от 53% от хората получават доходи, които са под необходимия минимум - под 560 лева на човек месечно по данни на КНСБ. В същото време икономистът подчерта, че инвестициите значително намаляват - при 6,8 млрд. през 2008, в момента те са от порядъка на 250-300 млн. лева, посочи тя, позовавайки се на данни на НСИ за първото полугодие на 2016 г.

Не се създават условия за бизнеса, така че да привлече нови инвеститори, смята Зайкова.

"Евросредствата ще свършат след време, но частните инвестиции трябва да бъдат привлечени по някакъв начин", каза икономистът. Зайкова уточни, че вместо това се правят лобистки промени в ключови закони, които допускат "бандити до обществените поръчки или фирми под шапката на политически чадър".

Според Зайкова образователната реформа в момента също не е в полза на икономиката ни. С промените в Закона за образованието ще се произведат кадри, които няма да могат да намират реализация на пазара на труда предвид липсата на необходимост от умения вследствие на бъдещата автоматизация на услугите.

Според специалистите и министрите по иновациите на членуващите в ОИСР държави четвъртата индустриална революция е на път да се случи до 3-4 години, коментира Зайкова. В същото време догонващите страни като България далеч не са подготвени за нея, отбеляза икономистът.

"Голяма част от българския износ на резервни части е насочен към компании като Siemens, чиито разработки и технологии ще позволяват 98% роботизация на производството на автомобили след 3 години", даде пример тя.

Старозагорци

✓ 50 старозагорски фирми развиват иновации с европомощ от новия период

Новият програмен период за европейско подпомагане стартира успешно, отчетоха от местния инфоцентър за европейските програми.

До момента 50 старозагорските фирми са успели да се включат в програмата за иновации и конкурентно-способност и са сключили договори за съфинансиране. Това са най-много договори от новия период за областта. Общият им брой е 74 (към 15 август). Те обаче са едва 4% от договорените в новия период сделки между бенефициенти и европрограми за цяла България, които са общо 1703 за новия период (14-20).

Втори по успех на договаряне са старозагорските инициативни работодатели решили да развиват човешките си ресурси. 17 фирми и организации от областта са успели да си договорят помощи от евро-фондовете, програмирани в новия времеви отрязък до 2020-та.

Общо договорените средства по новите проекти, защитени от старозагорски фирми и организации са 51,6 млн. лв. – отчетоха вчера пред журналисти в Стара Загора от областния информационен център по европейските програми. Към средата на август, наелите се да изпълняват европейски критерии в цялата страна са получили общо 410 млн. лева от заделените за просперитета на България средства от ЕС.

Информационна агенция "Фокус"

✓ Пловдив: Инспекцията по труда извършва масови проверки в секторите на строителството и селското стопанство

Пловдив. Инспекцията по труда в Пловдив извършва масови проверки в секторите на строителството и селското стопанство. Това каза за Радио "Фокус" - Пловдив инж. Атанас Чернаев, директор на териториалното звено на институцията. По думите му, се извършват също и проверки за работа на лица под 18 години без разрешението на Инспекцията по труда в Пловдив, както и за работа без трудови договори. Инж. Атанас Чернаев добави, че е засилено вниманието на инспекторите и към еднокдневните трудови договори.

Относно нарушенията, свързани с неизплатени трудови възнаграждения в областта, директорът на Инспекцията по труда поясни, че има предприятия, които дължат заплати на служители, но са значително по-малко в сравнение с изминали години. "Около 706 000 лева е констатираната сума за първото полугодие като неизплатени трудови възнаграждения от предприятията на територията на областта", уточни инж. Атанас Чернаев. Той добави, че предприятията в Пловдивска област са 12 на брой, като дейността им е в сферата на транспорта, машиностроенето, хотелиерство и ресторантьорство, търговията и услугите, горското стопанство и хранително-вкусовата промишленост.

24 Смолян

✓ 199 проверки е извършила Инспекцията по труда в областта, констатирани са 757 нарушения

199 проверки от началото на летния сезон са извършени на територията на област Смолян от Дирекция "Инспекция по труда" – Смолян. Това съобщи Емилия Даракчиева - директор на смолянската "Инспекция по труда", цитирана от "Фокус".

Тя уточни, че на тези проверки са констатирани 757 нарушения на нормативните актове на трудовото законодателство, като т.ч. по Закона за здравословни и безопасни условия на труд – 451 броя, за трудовите правоотношения – 304, а по Закон за насърчване на заетостта две нарушения. За отстраняване на констатираните нарушения са приложени 728 принудителни мерки, добави Даракчиева и поясни, че 721 са дадените предписания за задължителни за изпълнение предписания – 721. "Два са случаите на спрени машини и съоръжения и работни места, където са нарушени правилата за безопасни и здравословни условия на труд и застрашават здравето на работещите", каза още директорът на инспекцията и добави, че 2 са нарушенията за спрени незаконни нареждания на работодатели и длъжностни лица. Обявено е съществуването на трудово правоотношение с постановление по реда на КТ на три лица. За същия период са съставени и 27 акта за установени административни нарушения на работодатели, длъжностни лица, работници и служители, добави още Емилия Даракчиева.

ЕКОНОМИКС

✓ Празни университети – решението е пред очите им

Местата в университетите тази година са повече, отколкото са завършилите гимназия. А най-добрите ученици отдавна вече знаят в кой чужд университет ще учат. Местните учебни заведения в най-добрия случай могат да запълнят част от местата си със студенти, които не са могли да се класират в чужбина.

Ето фактите:

Средното си образование завършват 53 хиляди деца, а заявените места са 75 хиляди. Държавната поръчка е съкратена с 9000 бройки тази година. От този порядък – 10 000 са децата, които заминават да учат в чужд университет.

Това положение може да се закрепят още година-две, преди да видим фалити на университети, както прогнозира неотдавна финансовият министър Владислав Горанов.

Причините за това са ясни и те не са само демографски.

– В началото на 90-те години университетите си извоюваха автономия, която им позволи сравнително независимо да определят правилата и стандартите. Те се адаптираха сравнително успешно към пазарната среда, тъй като имаше достатъчно хора, готови да платят за дипломата си – по единия или другия начин.

– Това доведе до откриване на множество нови университети и предлагане на все повече специалности. Ако преди 1989 г. достъпът до висше образование бе ограничен само до най-успешните, сега повечето, преминали матурите, се ориентират към някакъв университет или колеж. Броят на студентите започна да расте.

– Инерцията и миналата репутация позволи на университетите да запазят позиции въпреки увеличеното предлагане на дипломи. Но след присъединяването на България към ЕС, когато изборът пред учащите изведнъж се разшири, положението рязко се промени.

Графиките илюстрират количествената промяна.

– Качествената промяна е по-трудна за улавяне. През последните години университетските преподаватели масово се оплакват, че са принудени да понижават нивото на преподаване до нивото на новопостъпващите студенти. В противен случай биха останали без работа. Налага се да преподаваме това, което би трябвало да са научили в гимназията, казват те.

– Изтичането на мозъци е свързано не само с разликите в качеството на образованието, а и с кариерните възможности, които западните университети осигуряват. Практически нито един от нашите ВУЗ не го прави систематично.

– Дори да бяха активни в търсенето на връзки с бизнеса (някои от новите висши училища опитват), те не могат да преодолеят неблагоприятния фактор "работа в България". Дори София (а какво да кажем за провинцията) не е място, където талантът и знанията са критерий за успех. И най-добре подготвените млади хора добре го знаят.

Работата на университетите изглежда все по-трудна. Както казва и заместник министърът на образованието Диян Стаматов, проблемът ще се реши по пазарен път – много ще фалират. Но това е решение на проблема с недостатъчния брой студенти, а не на проблема с качеството, учебните програми и липсващата връзка с трудовия пазар.

А трудовият пазар е изправен пред нарастващ недостиг на кадри – но не носители на дипломи за европейстика, връзки с обществеността и дори право, а примерно специалисти по компютърни мрежи и автомонтъори. До голяма степен това е въпрос на грешна ценностна система, стереотипи и изкривено съотношение между усилия и признание. От една страна, ореолът на университетските дипломи е преувеличен. Не е ясно зад кое стоят повече знания и отговорности – зад квалификацията на един техник или зад хуманитарните дипломи, които се придобиват предимно чрез копи-пейст на чужди мисли. Но от друга страна, самите учебни програми на университетите не са свързани достатъчно с практиката и обратната връзка липсва.

Не изглежда стратезите на висшето образование да имат отговори на тези предизвикателства. В интервю за "Труд" например бившият министър Сергей Игнатов предлага нивото да бакалавърските програми едва ли не да се снижи до нивото на студентите и едва ли не през първата година в университетите да се затвърждава това, което е трябвало да се научи в гимназиите. Това е прикрито признание за провал. То не изглежда като решение, а като търсене на работа за университетските преподаватели. Тези студенти, които не са успели да вземат учебния материал в гимназиите, едва ли ще го усвоят и в университета. А по-добрите ученици, които по някаква причина не са заминали в чужбина, ще бъдат оцелени. Университетите трябва да спрат да снижават критериите за прием на зрелостници, защото така всяка следваща година те ще принуждават все повече деца да търсят обучение в чужбина. Това е порочен кръг и ако не го осъзнават сами, те трябва да бъдат заставени да излязат от него.

Но университетите разполагат с една голяма и неизползвана възможност да увеличат броя на записалите се – образованието на възрастни. България е на последно място в ЕС по "учене през целия живот" – един от индикаторите за

устойчиво развитие. Макар че на теория повечето висши училища имат центрове за продължаващо обучение, това, което те предлагат не е атрактивно, не е актуално или е изоставено (съдейки по сайтовете им).

Така наречените кратки курсове (летни програми или други курсове с продължителност под една година), които завършват със сертификат, изобщо не са развити у нас. Напълно липсват програми по МСКО-5 от класификацията на ЮНЕСКО – едногодишно обучение, което обикновено се приема като подготвителен курс за колежите.

Още няколко факта за размисъл. Няма нито една МВА програма, разработена от български университет (без да броим АУБГ). Нито един университет (нито Техническият, нито Софийският) не предлага актуални специализации като науката за данни или бизнес анализ по начина, по който това се прави в чужбина. А цените на частни организации за няколкодневен курс, който осигурява по-висока компетентност (например, Управление на проекти) са колкото годишната такса на университетите.

Това е шанс за висшите училища. Поне тези от тях, които разполагат с добри преподаватели, могат да се насочат към младите професионалисти, които искат да надградят знанията си или да развият интердисциплинарни умения, както и към хората над 40-50 години, с пораснали деца, които осъзнават, че наученото преди 20 години не е актуално или се нуждаят от смяна на професията. Огромното мнозинство от висшистите, които не работят по специалността си, също са потенциални кандидати. Сега тези хора нямат шанс в България и трябва да платят такси от порядъка на няколко хиляди евро за специализация в чужбина.

Естествено, за целта е необходима подкрепа от държавата – не толкова и не само по линия на акредитацията, колкото за уреждане на статута на обучаващите се с откъсване от работа (осигуровки, карти за пътуване и т.н.) Една добра възможност е да се позволи разходите за обучение в сертифицирани курсове (включително езикови) и програми да се приспадат от облагаемия доход на физическите лица. Друга възможност са ваучърите. (В тази връзка лош знак е намерението на министерството на труда да ограничи програмата "Аз мога повече" – единствената му инициатива, към която хората проявяваха интерес – само до лица със средно и по-ниско образование) Да, сегашната законова рамки не позволява всичко това, но рамките могат да се променят.

Пловдив медиа

✓ Приемат и двойкаджии, за да понапълнят университетите

Близо 270 000 студенти учат за висшисти в 51 вуза у нас според официалната статистика. Оказва се обаче, че повечето от тях закъсват за първокурсници. Иначе преподаватели има бол, даже сеят наука в по няколко университета като да са на непрестанно турне.

Купища места за студентстване висят в момента из абсолютно всички университети - някъде много, другаде по-малко. Масово са със свободни места и след третото, т. нар. окончателно класиране. Даже вече е ясно, че ще приемат и след като академичната година е започнала. Който иска да се изучи, да заповяда, когато си иска. Няма значение дали е тройкаджия - ще го приемем - това е новата мантра.

В същото време държавните университети все надигат глас, че им режат държавната поръчка, от която основно се хранят, макар да са автономни. Но и въпреки намаления прием висшите училища пак са с хиляди незапълнени бройки.

И започнаха пак т. нар. кампании по допълнителен прием на студенти - буквално лов на зайци. Което обаче си е жив лов на двойкаджиите. Тези, които наистина се стремят към диплома, вече са се записали - и у нас, и по света. Разчита се в момента основно на тези, които ще се явят на поправителните матури. Повечето за да закърпят "една тройка". Но и с такава тапия от средното пак могат да прескочат във висшето даже и без изпит.

И в самите вузове са наясно, че план-приемите на университетите и за тази година въпреки оръзването са по-големи от броя на завършващите средно образование. За цяла България държавната поръчка, одобрена от правителството, е около 70 000 бройки за университетите. А явилите се на матури и дипломирали се от училище бяха към 50 000, от които близо 9 на сто получиха двойки на основната матура по български.

В същото време всички държавни университети имат нежелани специалности. На принципа, че като не ги приемат в желаните, кандидат-студентите ще се запишат къде да е само и само да вземат някаква диплома. Това обаче отдавна не е така. Желаетелите наистина да получат качествено образование, което да им послужи, не учат "к'во да е". По простата причина, че онзи легендарен стимул от соца "Учи, мама, за да не работиш", демек да си седиш някъде кротко на бюро от 8 до 17 ч. с един час обедна почивка, вече е "Учи, за да работиш", ако искаш да се трудиш все пак. Защото се оказва, че почти всеки трети млад българин, по данни на ЕС, нито учи, нито работи.

В Шуменския университет според данни от тия дни свободните места след 3-то класиране са около 30% - всяко трето стои празно при одобрен план-прием за бакалаври около 1200 бройки. Във вуза в Шумен има цели 40 специалности. На закъснелите кандидати ще се признават и резултатите от изпити, положени във всички останали университети в страната, или оценките от матурите. Ще има прием до дупка.

В Тракийския университет в Стара Загора след третото класиране незаетите места са около 20%. Издирват се към 300 бройки желаещи. Но пък точно 20 на сто са подали документи за кандидатстване тази година в сравнение с миналата.

В Югозападния университет - друг многопрофилен с купища специалности, поне 10% от местата са незапълнени. Във Великотърновския университет също се рекламират свободни места за много специалности - история, теология, различни видове педагогика, дори и модната публична администрация, социални дейности и т.н. И от там призовават явяващите се на поправка на матурите. Даже и в считания за много престижен в родните условия УНСС се появиха 193 незаети места след третото класиране. И тежкарският преди години Университет по архитектура, строителство и геодезия не е успял да събере необходимите студенти на редовните класирания. И приема документи чак до 9 септември във всички специалности с изключение на най-баровската - архитектурата.

Постоянно се рекламират с какви ли не мероприятия и Химико-технологичният и металургичен университет, и Лесотехническият. Допълнителен прием само по документи - без изпит, обяви и Минно-геоложкият университет. До 16 септември приемат документи и в Техническият университет в София за електротехника, топлоенергетика, машиностроене, инженерна логистика, инженерна физика. И Техническият в Габрово търси желаещи за запълване на дупки.

Пловдивският университет пък си търси младежи за цели 68 специалности. И от Стопанската академия в Свищов са обявили график за допълнителен прием и през септември. Аграрният университет в Пловдив, Висшето транспортно училище в София, Русенският университет също още търсят студенти.

Закъсали са го и по-специалните вузове. Допълнителен прием обявиха и през септември и някои от по-специализираните вузове, като Националния военен университет, Висшето военноморско училище, Националната музикална академия.

Очаквано Софийският университет "Св. Климент Охридски" е най-добре, но на фона на останалите висши училища. И в Алма матер има свободни места след третото "окончателно" класиране - към 40. От одобрени 4551 места за бакалаври във висшето училище са приети 4512 първокурсници. Сред напълно запълнените специалности са "психология", "европеистика с английски език", "английска филология", "скандинавистика", "китаистика", "японистика", "корейстика", "компютърни науки", "софтуерно инженерство", "медицина".

[Дума](#)

✓ Университетите на лов за магистри

След като много университети не успяха да запълнят план-приема си за бакалаври, те започват кампания за привличане на магистри след завършено висше образование.

Много университети започват от днес приема на документи. Един от тях е УНСС, в който бъдещите магистри ще могат да кандидатстват до 13 септември. От 14 до 16 септември ще се състоят приемните тестове в електронен формат, а на хартиен изпитите са на 25 септември. Резултатите ще станат ясни на 27 септември, а класирането ще бъде обявено на 29 септември. В университета се предлагат множество специалности, като повечето са по два семестъра редовно обучение. Някои от тях са бизнесадминистрация, публична администрация, макроикономика, икономическа социология и психология, интелектуална собственост и бизнес, екоикономика. Четири семестъра се изучава икономика на отбраната и сигурността с преподаване на английски език.

От 1 септември е приемът на документи в Техническият университет в София. Сред предлаганите магистратури са електротехника, публична администрация, стопанско управление, електроника, индустриален мениджмънт, метрология и измервателна техника.

В Софийския университет факултетите сами решават откога да стартират приема си и много от тях вече приемат документи, а други започват от днес. В Историческия факултет може да се изучават античност и средновековие, модерна България, европейски Югоизток. Лингвистика, литературознание, преводач-редактор, литература, кино и визуална култура, трансгранична българистика се предлагат във Факултета по славянски филологии. Стопанският факултет търси студенти за специалности като приложна икономика, статистика, иконометрия и актюерство, икономика и управление на енергетиката, инфраструктурата и комуналните услуги.

В Софийския университет таксите за магистри са от 340 лева на година за редовно обучение за педагогическите специалности до 800 лева за биологически науки, математика и информатика.

Великотърновският университет приема документи от няколко седмици и приключва с кандидатстването до 2 септември. План-приемът, финансиран от държавата през учебната 2016-2017 г. във вуза, е за 197 студенти.

От 29 август до 26 септември могат да се подават документи в Югозападния университет "Неофит Рилски" в Благоевград. Приемът е за близо 500 магистри по държавна поръчка. А таксите са до 425 лева на година. Освен традиционните специалности във вуза приемат и за обучение по филмова и телевизионна режисура, филмово и телевизионно операторство, театрална режисура, кинезиология, биоинформатика, мениджмънт на алтернативните видове туризъм, криминална психология, педагогика за надарени деца.

[Economynews.bg](#)

✓ Какво ново на техническия панаир през есента?

Уникална система, която намалява разходите за еленергия до 8 пъти, ще бъде представена за първи път в България по време на Международния технически панаир в Пловдив от 26 септември до 1 октомври 2016 година. Тя е един от хитовите експонати на специализираната изложба "Енеко".

Системата осигурява целогодишно затопляне, охлаждане и гореща вода, като черпи енергия от слънцето, въздуха и почвата. Загубата на топлина е минимална, тъй като се прилага слънчево-въздушен топлоприемник, който е единствен в света. Изобретението може да се използва в промишлени, жилищни, селскостопански и обществени сгради. Инсталацията произвежда най-евтината енергия и е екологично чиста, твърдят изложителите от фирма "Хибридни енергоспестяващи системи".

Това е една от многото иновации, подобряващи енергийната ефективност, които ще бъдат демонстрирани на Международния технически панаир. Нови видове термопанели и хидроизолации ще бъдат показани и в специализираната изложба "Стройтех".

Тя се очертава като една от най-силните в рамките на деловия форум Нарастващите продажби на жилища, както и активното реновиране на панелните сгради пораждаат по-голямо търсене на дограми, изолации, бои и други строителни материали, на инструменти и техника, а на Есенния панаир може да се види широка гама от тези изделия.

Компании от Турция, Русия и България ще представят бетон възли и съоръжения. Голяма част от изложителите предлагат технологии, техника и конструкции за изграждане на различни видове сгради.

Участват и фирми за тежка строителна механизация. Най-атрактивни са 40-тонните машини за събаряне на здания, които се очаква да бъдат сред експонатите. Подготвя се и дебют на техника от Китай. Сред изложителите е и най-големият полски производител на съоръжения за направа на канали.

По-богат ще е асортиментът от изкуствени и естествени настилки, включително егейски мрамор от Гърция. За първи път ще бъде показан италиански прозрачен камък за облицовки с осветление.

"Стройтех" ще бъде разположена в палата 6, която вече е почти изцяло ангажирана от български и чуждестранни компании.

Наред с новостите в строителството, посетителите на ЕСЕН 2016 ще видят за първи път изложба за работи и роботизирани системи "Робохайтех" и специално обособена зона за агротехника. Гостите отново имат възможност да се запознаят с последно поколение изделия от областта на машиностроенето, електрониката и електротехниката, енергетиката и екологията, управлението на водите, информационните технологии, химическата и минната промишленост, транспорта и автосервизното оборудване, автомобилостроенето. Очаква се броят на посетителите от България и Европа да достигне 40 000.

[Инвестор.БГ](#)

✓ Какво правят младите хора в Европа – учат, работят или нищо?

Всеки четвърти младеж на възраст 20-24 г. в Италия и Гърция е в групата NEETs

През изминалата седмица, в навечерието на Международния ден на младежта, Евростат, статистическата служба на Европейския съюз, представи своите редовни данни за младежите в Общността.

Във възрастовия интервал 15-29 години попадат 90 милиона души или 17% от населението на ЕС. Не буди изненада фактът, че характерно за въпросния интервал е в първите години от него - 15-19, да преобладават младежите, които единствено се обучават, а в последните години от него - 25-29 - работещите младежи. По средата на интервала, където се намират младежите между 20 и 24-годишна възраст, е характерно работата и образованието да са разпределени сравнително по равно.

Друга характерна черта за интервала е, че с увеличаване на възрастта се увеличава и делът на младите хора, които нито са в трудова заетост, нито са в образование или обучение - т.нар. NEETs. Процентът скача почти три пъти, от 6,3% при най-младите до 17,3% при младежите в интервала 20-24 години, а в най-горния възрастов интервал - 25-29, нараства до почти 20%.

Изследването на Евростат се фокусира върху средната възрастова група 20-24 г., съставена от почти 5 милиона младежи от ЕС през 2015 г. При нея най-висок дял от нищо неправещите младежи има в Италия и Гърция, съответно 31,1% и 26,1%, или повече от всеки четвърти в тези страни. Повече от всеки пети пък е в тази ситуация в Хърватия, Румъния, България, Испания и Кипър. Обратното, с най-нисък процент са Холандия (7,2%) и Люксембург (8,8%), следвани от Германия, Дания и Швеция (и трите с по 9,3%), Малта и Австрия (с по 9,8%) и Чехия (10,8%).

Интересно е и динамиката на данните и как те се променят спрямо 2006 г. Въпреки че делът на младите хора между 20 и 24 години, които нито работят, нито учат или се обучават, остава стабилен между 2006 и 2015 г., важни промени настъпват в страните членки, като в 10 от тях се наблюдава намаление, а в останалите 18 - увеличение.

Прави впечатление, че сред 18-е страни с най-голямо влошаване на показателя NEETs са страните, които пострадаха най-силно от кризата в Европа. Той се е увеличил с най-много в Италия (9,5 процентни пункта), Гърция (9,3 пр.п.), Испания (9 пр.п.), Кипър (8,5 пр.п.) и Ирландия (7,8 пр.п.). Със сравнително по-малко, или с между 4 и 5 процентни пункта, е ръстът в Хърватия, Румъния, Португалия, Великобритания, Дания и Финландия.

С най-добри показатели, т.е. страните, в които намалява делът на NEETs, при това с най-бърз темп, са Германия и България. Но докато за Германия може да се каже, че спадът от 5,9 пр. п. им е помогнал да са сред страните с най-нисък брой на нищо неправещите младежи, то за България техният спад от 5,5 пр.п. просто е "отлепил" страната от дъното, което е заемала през 2006 г. Тогава България оглавява класацията с почти 30% младежи, които не са нито работещи, нито учещи или обучаващи се, което е било близо двойно над тогавашното средно за Общността.

Тази позитивна тенденция за България се дължи най-вече на нарастването с повече от 60% на младежите, които са единствено в образование, през 2015 г. спрямо 2006 г., при нарастване за ЕС от малко над 11%. Паралелно с това тези, които само работят, спада сериозно. Т.е. данните показват ясно предпочитание за образование пред заетост и, може би, следване на народната мъдрост "Учи, за да не работиш". Предвид широко критикуваната от работодателите липса на практически знания и умения сред завързващите младежи, минималното нарастване на дела на тези, които едновременно учат и работят (от 6,4% на 6,9%), е повече от разочароващо.

Данните на Евростат по региони за страната са единствено за възрастовите интервали 15-24 и 18-24. Разглеждайки данните от динамиката за тези интервали може да се заключи, че единствено в Северозападния район на страната няма почти никаква разлика през годините и там дела на NEETs спрямо всички младежи е почти двойно по-висок от средното за страната. И при двата разглеждани възрастови интервала процентът е най-висок в Северозападния район, а промяната през годините там е минимална. Тези данни са показателни за тежкото състояние на пазара на труда в най-изостаналия български регион.

✓ Населението на Източна Европа намалява най-бързо в света

Населението на Източна Европа намалява с най-бързи темпове в сравнение с другите региони по света, пише "Файненшъл Таймс".

Населението е намаляло драматично в страни с военни конфликти като Сирия, както и в някои развити страни като Япония, но намаляване населението в цял регион и в рамките на десетилетия не е регистрирано от 50-те години на миналия век, с изключение на Южна Европа през последните 5 години и Източна Европа през последните 25 години.

По данни на ООН населението на Източна Европа през миналата година е било 292 млн. души, с 18 млн. (6%) по-малко в сравнение с началото на 90-те години – население, по-голямо от това на Холандия, е изчезнало от региона.

Намаляването на населението започва след разпада на Съветския блок и се увеличава до началото на XXI век, когато започва да се забавя.

Емиграция

Емиграцията е една от основните причини за намаляването на населението. Източноевропейци мигрират към Западна Европа, подтиквани от перспективата за по-високи доходи и по-добри социални системи. Основните дестинации за поляците, латвийците и литовците са Великобритания и Ирландия, за естонците - Финландия, за румънците - Италия и Испания. Съвсем наскоро Норвегия също се очерта като популярна дестинация.

Но това не е само история за емиграцията, станала възможна благодарение на разширяването на Европейския съюз. Хората от региона започват да емигрират и преди присъединяването към ЕС, освен това в страни, които не са част от Съюза, също се наблюдава голяма емиграция.

Румъния, например, е загубила 9 на сто от населението си в петнадесетте години до 2005 г. Само през 1990 г. близо 100 000 румънски граждани се заселват трайно в чужбина, като цифрите са подобни и в рамките на следващите няколко години.

Според доклад на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие в началото емиграцията на румънците засяга основно етническите малцинства. В последно време тя е свързана с хора, търсещи работа. До 2007 г. - годината на присъединяване на Румъния към ЕС, голяма част от румънските емигранти вече са напуснали страната.

По същия начин емигрантите от България, която се присъединява към ЕС през същата година, са над 8 на 1000 души в първата половина на 90-те години и постепенно намаляват до малко над 1 на 1000 през последните пет години.

В Албания, която не е член на ЕС, емигрантите са дори повече.

Намаляване на раждаемостта

Тези, които остават, започват да раждат по-малко деца. Източноевропейските имат средно по 2,1 деца в края на 80-те години на миналия век. Десет години по-късно тази цифра паднала до 1,2.

Икономическата и политическата несигурност в постсъветската ера има значително влияние върху раждаемостта заедно с липсата на адекватна социална система.

Въпреки че други страни, като Германия, също имат подобен спад на раждаемостта, той е много по-голям от страни, които нямат подобни нива на имиграция. Резултатът е, че от средата на 90-те в по-голямата част от Източна Европа смъртността надвишава раждаемостта.

Институциите сигнализират

Когато ОИСР поглежда въздействието на емиграцията в балтийските и източноевропейските страни, тя сигнализира за дългосрочното икономическо въздействие.

Въпреки че емиграцията беше добре дошла по време на лош момент за заетостта и доведе до засилване на финансовите потоци, последиците в дългосрочен план са по-малко положителни: по-малък дял на населението в работоспособна възраст, загуба на образованите младежи, намаляване на уменията, обяснява организацията.

Европейската комисия споделя подобни опасения. Това казва ЕК за Румъния:

"Силна емиграция, включително на висококвалифицирани работници, съчетана със застаряване на населението, води до предизвикателство за подкрепа на конкурентоспособна икономика".

Източноевропейските страни ще пострадат най-много от намаляването на населението в трудоспособна възраст в рамките на Европа, твърди ЕК. До 2060 г. те ще имат най-голямо съотношение между възрастни хора и хора в трудоспособна възраст в региона.

Политиките не помагат особено

Повечето страни в Източна Европа са предприели мерки за обръщане на тези тенденции при раждаемостта и емиграцията, но с лоши резултати. Полша дава парични помощи на тези, които имат две или повече деца - политика, критикувана от Оксфордския университет.

ОИСР критикува по подобен начин политиките, насочени към връщането на емигрантите. Според организацията подобни програми в Полша не са проработили заради липса на добро планиране, негативни икономически условия и др.

Намаляване на разликата в благосъстоянието

Повечето икономики от Източна Европа се развиват с невероятно бързи темпове, до голяма степен защото навакват.

Това означава, че разликата между БВП в Източна и Западна Европа намалява. Най-общо казано, подобряването на условията в региона ще доведе до намаляване на стимулите за емиграция. По-добри възможности за работа и по-добро финансово състояние ще доведат до по-високи нива на раждаемостта.

БВП в Чехия, Словения и Словакия в момента е около осемдесет на сто или над тази на Европейския съюз. За сравнение, през 90-те години в Словакия той е 50%.

В тези страни населението започва да се увеличава. Но в по-бедните държави като Румъния, България и Албания броят на населението все още намалява.

[Днес](#)

✓ Строителен бум в Германия заради бежанците

Рекордно ниските лихви и стабилният трудов пазар също са стимули.

Строителният бум в Германия е набрал скорост през първото полугодие и броят на разрешителните е скочил до 16-годишен максимум, сочат данни на Националната статистическа служба Destatis, цитирани от ДПА и БТА.

Рекордно ниските лихви, стабилният трудов пазар и търсенето на жилища за бежанците стимулират сектора на недвижимите имоти в страната.

Разрешителните за строеж на апартаменти са се увеличили с 30,4% до 182 800 през шестте месеца до края на юни спрямо същия период на 2015 г.

Най-голямо увеличение е отчетено при разрешителните за осигуряване на жилища за около 1 милион бежанци, пристигнали в Германия миналата година.

Строителните разрешителни за жилища от типа на хостелите, включващи бежански приюти, са скочили със 174,2% до 12 400 през първата половина на годината.

Статистическата служба посочва, че одобренията за строеж на жилищни сгради са се увеличили с 28,2% до 156 986, докато строителните проекти за вече съществуващи жилища са с 45,5% повече, или 25 834 - най-високото равнище от 1998 г.

Общият брой на разрешителните за строеж в най-голямата европейска икономика сега е на най-високото равнище от 2000 година, отбелязва Destatis.

Очаква се строителният сектор да се завърне към обичайния темп на растеж през втората половина на годината, след като забавя ритъма през второто тримесечие.